

Welbevinden werkt Ludo Heylen

Ervaringsgericht onderwijs

WELBEVINDEN en BETROKKENHEID

14/04/2016

Ludo Heylen, CEGO

3

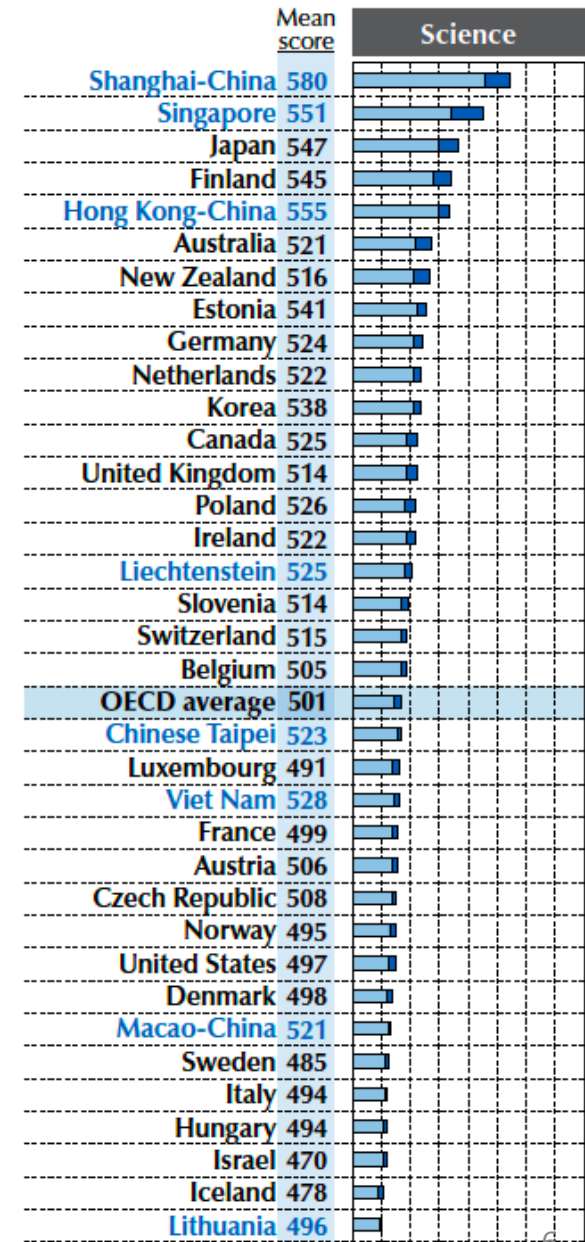
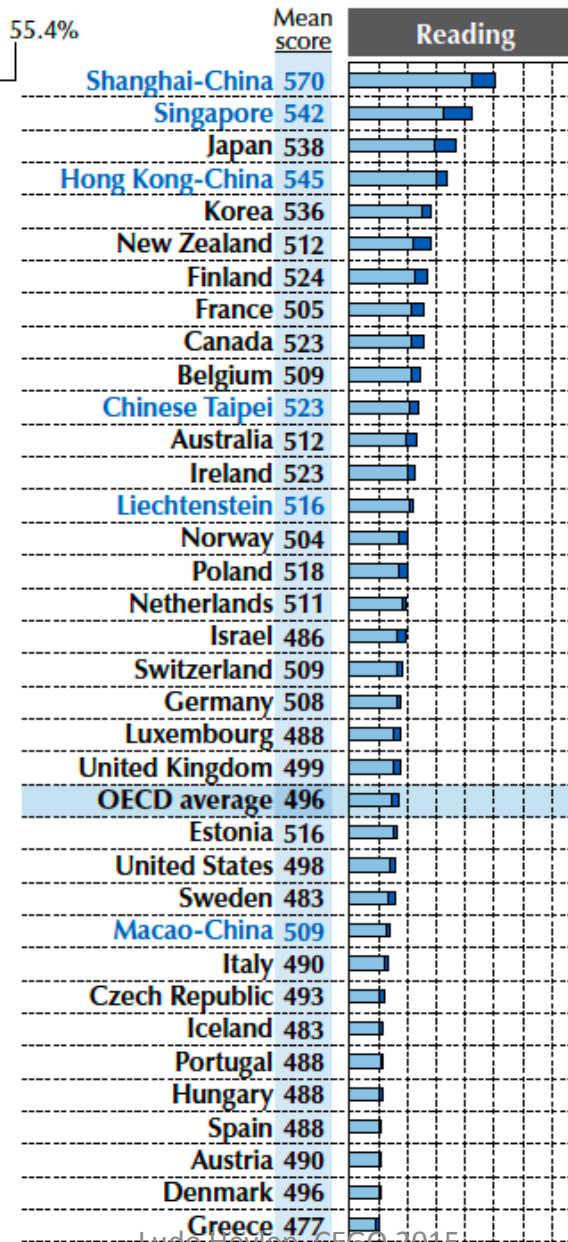
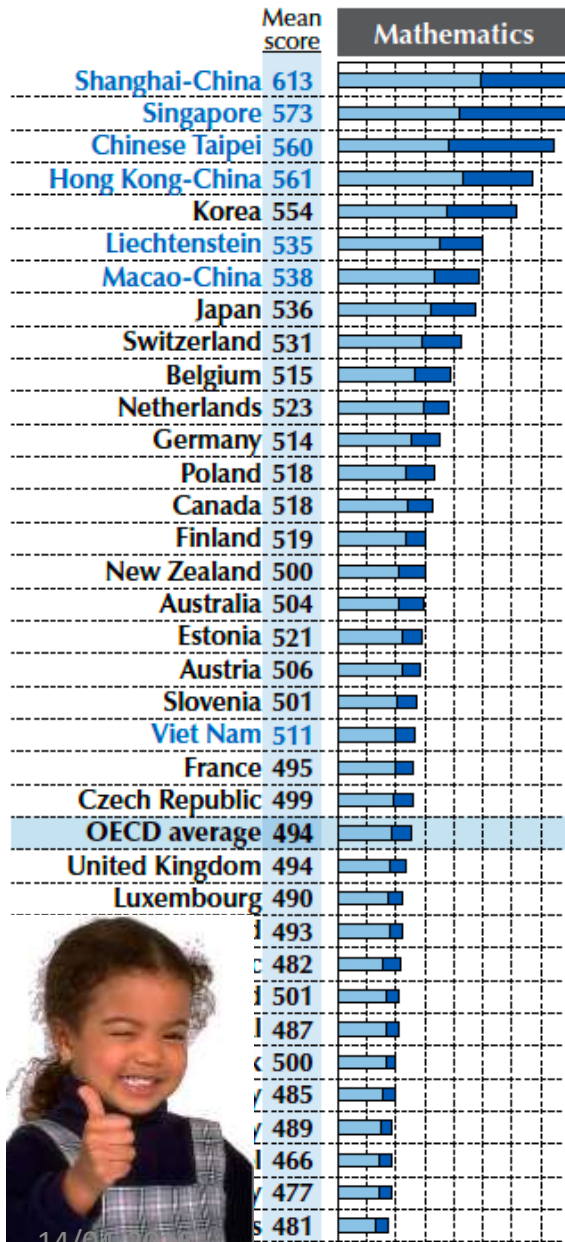
Unicef report on well-being, 2007

The chart below presents the findings of this *Report Card* in summary form. Countries are listed in order of their average rank for the six dimensions of child well-being that have been assessed.¹ A light blue background indicates a place in the top third of the table; mid-blue denotes the middle third and dark blue the bottom third.

Dimensions of child well-being	Average ranking position (for all 6 dimensions)	Dimension 1 Material well-being	Dimension 2 Health and safety	Dimension 3 Educational well-being	Dimension 4 Family and peer relationships	Dimension 5 Behaviours and risks	Dimension 6 Subjective well-being
Netherlands	4.2	10	2	6	3	3	1
Sweden	5.0	1	1	5	15	1	7
Denmark	7.2	4	4	8	9	6	12
Finland	7.5	3	3	4	17	7	11
Spain	8.0	12	6	15	8	5	2
Switzerland	8.3	5	9	14	4	12	6
Norway	8.7	2	8	11	10	13	8
Italy	10.0	14	5	20	1	10	10
Ireland	10.2	19	19	7	7	4	5
Belgium	10.7	7	16	1	5	19	16
Germany	11.2	13	11	10	13	11	9
Canada	11.8	6	13	2	18	17	15
Greece	11.8	15	18	16	11	8	3
Poland	12.3	21	15	3	14	2	19
Czech Republic	12.5	11	10	9	19	9	17
France	13.0	9	7	18	12	14	18
Portugal	13.7	16	14	21	2	15	14
Austria	13.8	8	20	19	16	16	4
Hungary	14.5	20	17	13	6	18	13
United States	18.0	17	21	12	20	20	–
United Kingdom	18.2	18	12	17	21	21	20

OECD countries with insufficient data to be included in the overview: Australia, Iceland, Japan, Luxembourg, Mexico, New Zealand, the Slovak Republic, South Korea, Turkey.

Is het Engelse (Angelsaksische) model
onze grote voorbeeld?

14/04/2016

Ludo Heylen, CEGO 2015

Big Funnelman van Atelier Van Lieshout

14/04/2016

CEGO, Ludo Heylen

Basisbehoeften

Behoeftenpiramide van Maslow

Basisbehoeften (Deci & Ryan, 2006)

- 1. Autonomie (zelf doen)**
- 2. Competentie (competent voelen)**
- 3. Relatie/verbondenheid (samen met anderen)**

Ruimte geven

WAAROM IS WERKEN AAN WELBEVINDEN ZO BELANGRIJK?

Beleving doet ertoe (Positieve psychologie)

Fredrickson, 2002

- Negatieve emoties hebben belemmerende invloed op cognitieve ontwikkeling; neiging tot tunneldenken
- Positieve emoties vergroten creativiteit en ontvankelijkheid voor inzichten, maken denken ruimer

Interviews groep 7

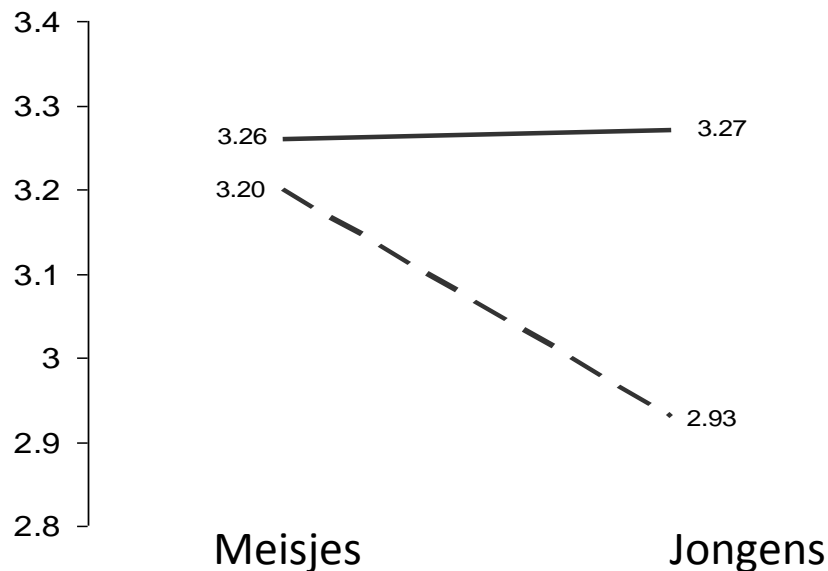
Heylen, 2012

Eilanden	Waar kom je graag	Waar kom je niet graag
Denkeiland	9 (22,5%)	22 (55%)
Taaleiland	3 (7,5%)	27 (67,5%)
Muziekeiland	3 (7,5%)	4 (10%)
Fijneiland	5 (12,5%)	2 (5%)
Beeldeiland	14 (35%)	5 (12,5%)
Sameneiland	11 (27,5%)	4 (10%)
Natuureiland	11 (27,5%)	5 (12,5%)
Bewegeiland	20 (50%)	1 (2,5%)
Wil en durf eiland	11 (27,5%)	1 (2,5%)

Gevoelig zijn voor beleving is (voor jongens) belangrijk!

Geobserveerde
betrokkenheid

Gevoeligheid voor
beleving

— hoog

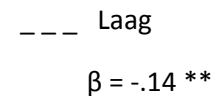
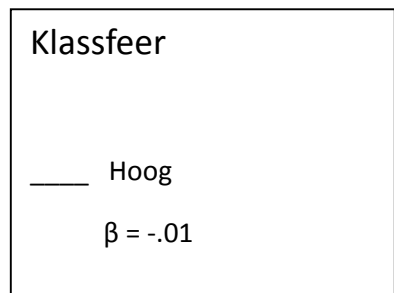
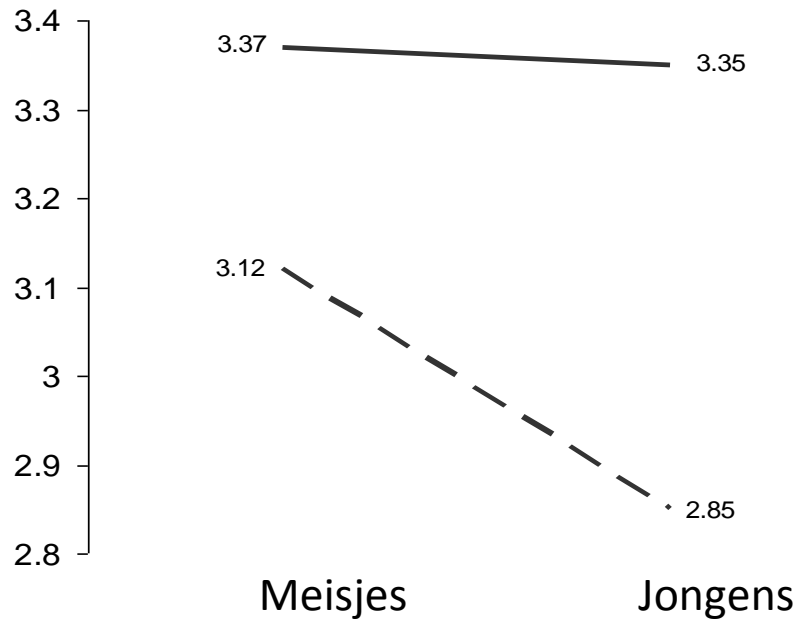
$\beta = .01$

- - - laag

$\beta = -.14^{**}$

Buyse, Snoeck, Laevers, 2009

Positief klasklimaat is (voor jongens) belangrijk!

Buyse, Snoeck, Laevers, 2009

Relaties doen ertoe

- Positieve relaties
hogere betrokkenheid/resultaten
- Negatieve relaties
lagere betrokkenheid/resultaten

(Roorda, 2011)

20/04/2015 dinsdag

Godicht

de zon geeft je warmte
 de zon, is een energie
 die je kracht geeft
~~dat~~ de zon doet je weten
 weten is goed
 soms ^{soms} ken je een
 zonnegod in huis,
 dan straal je als de zon
 dat ^{dat} is de beste voor ons: blijf rap,
 dat stralen van

Zonder relatie geen prestatie
 (Nivoz)

Schrijfschijf: Lieselot Depierre

Januari	April 2015
1 - 2015	1 - 2015
2 - 2015	2 - 2015
3 - 2015	3 - 2015
4 - 2015	4 - 2015
5 - 2015	5 - 2015
6 - 2015	6 - 2015
7 - 2015	7 - 2015
8 - 2015	8 - 2015
9 - 2015	9 - 2015
10 - 2015	10 - 2015
11 - 2015	11 - 2015
12 - 2015	12 - 2015

Durlak, Weissberg, Dymnicki, Taylor en Schellinger (2011)

Programma's sociaal emotioneel leren

- Conflicthantering, sociale vaardigheden, werken rond emoties,...
- Positief effect op leerresultaten

Sociaal emotionele ontwikkeling (Laevers)

- Aandacht aan welbevinden geeft een gezonde sociaal emotionele ontwikkeling
 - Geeft hen taal
 - Geeft hen gevoel
- Voorkomen van maatschappelijk disfunctioneren
 - sociaal-emotionele en relationele problemen,
 - pestgedrag op school en op de werkvloer,
 - hooliganism,
 - respectloos gedrag,
 - ...

Goed in je vel!

- **Goed in mekaar zitten,**
een bodem hebben,
innerlijke rust,
authentiek zijn,
in zijn 'uniek-zijn' naar buiten komend
- **Stralen**
uitstraling,
waarneembaar in gelaatsexpressie,
als aanwijzing voor vitaliteit en energie
- **Zelfvertrouwen**
zich niet door anderen laten bepalen,
zelfrespect,
een positief zelfwaardegevoel

- **Veerkracht**

weerbaarheid ('resilience'),
incasseringsvermogen,
de capaciteit om pijnlijke ervaringen goed
te boven te komen

- **Zichzelf goed voelend**

ingedaald zijn,
in contact zijn met zijn gevoelens.

Perspectiefnemen

**JIJ MAAKT HET
VERSCHIL!**

DE EXCELLENTE LEERKRACHT

Effect op resultaten van kinderen

	Hattie , 2006
Leerling zelf	50%
De leerkracht	30%
Schoolhoofd	5%
School/Klasgrootte	5%
Ouders	5%
Leeftijdsgenoten	5%

Effect van de leerkracht

	Mc Kinsey , 2007	
Gemiddelde jaarlijkse leerwinst	34%	
Bij expert leerkracht	53%	+19%
Bij minst effectieve leerkracht	14%	-20%
Zonder onderwijs	6%	

John Hattie, 2003

Expert leerkracht ↔ ervaren leerkracht

“.....veranderen, combineren en toevoegen volgens noden van de kinderen.....”

Marzano's beste teaching methods

- Medal and mission feedback (1.13)
(Wat zijn de doelen (explicit criteria), hoe ver sta je nu (medal- aanmoedigen), waar gaan we naartoe en wat moet je dan nog doen (missie)-?)
- Same and different (1.32)
- Graphic organizers (1.24)
- Note making (0,99)
- Card sorting activities (0.89)
- Generating and hypothesis testing (0.79)

Medal and mission feedback (1,13)

Voorbeeld Vanherpen

*Stijn (10 jaar) vertelt me dat hij **de tafel van 7** nog niet goed kent.*

“Ik vind hem moeilijk,” zegt hij, “moeilijker dan de andere.”

“Welke andere?” vraag ik.

“Die van 1, 2, 5, 6, 9 en 10 vind ik makkelijk.”

“Hoe komt dat?” wil ik weten.

“1 keer is 1 keer, 10 keer is met een nul erachter, 2 keer is 2 keer, 5 keer is de helft van 10, 6 keer is één keer meer dan 5 en 9 is één keer minder dan 10.”

*“Dat is knap geredeneerd,” zeg ik, “maar als je die weet hoef je alleen toch nog maar **3x7, 4x7, 7x7 en 8x7** te leren.”*

14/04/2016

Same and different (1,32)

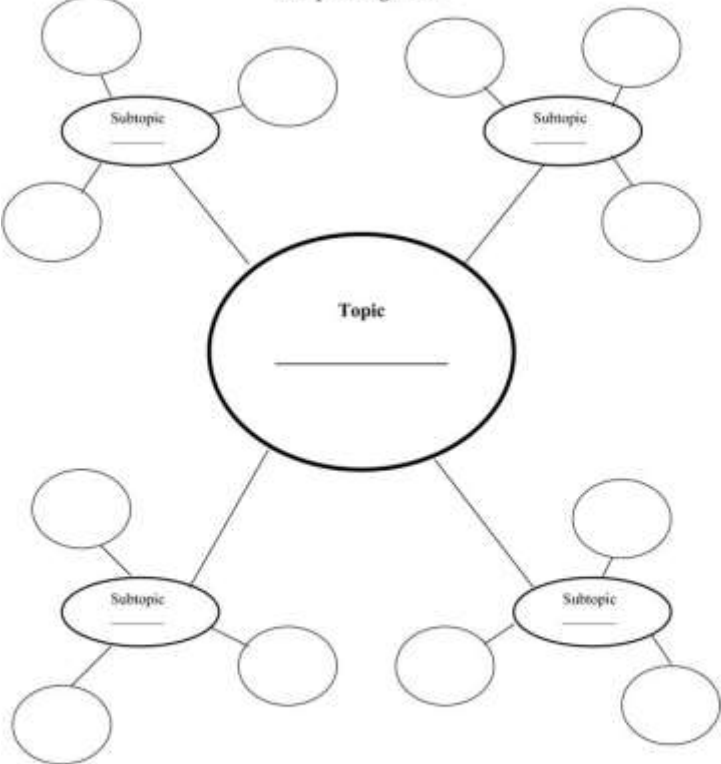
- Nieuwe begrippen

Vertrekken vanuit gekende begrippen

- Wat is verschillend?
- Waar staat nieuwe begrip voor? Verschil met andere?

Graphic organisers (1,28)

Internet Research
Graphic Organizer

Copyright © The McGraw-Hill Companies, Inc.

Name _____ Date _____ Period _____

5 Paragraph Essay Outline

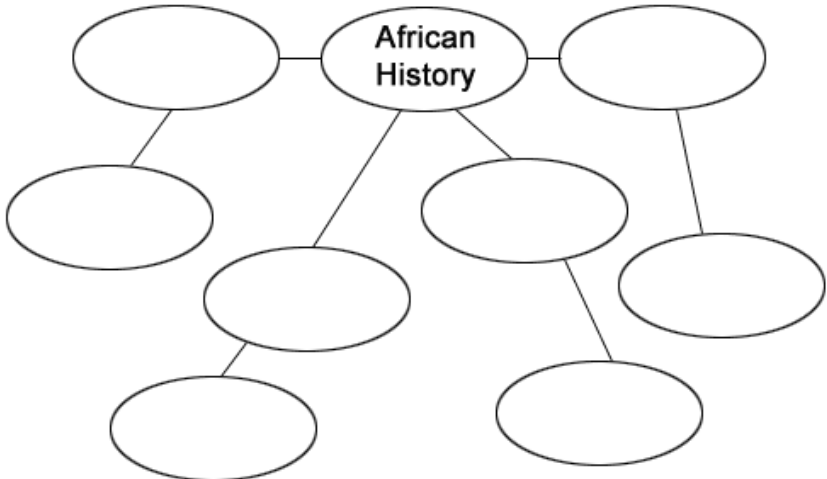
Introduction

Thesis

Body Paragraph 1 Body Paragraph 2 Body Paragraph 3

Conclusion

FreeWriting.com - Free School Stuff

Note making (0,99)

- Leerlingen maken notities
 - Notities worden met mekaar besproken
 - Staat de essentie erop?
 - Wat is de beste synthese?
 - Hoe kan het beter/efficiënter?

Card sorting activities (0,89)

14/04/2016

Generating and hypothesis testing (0,79)

- Formuleer een hypothese (voldoende complex)
 - Wat denk je dat er gaat gebeuren als...
 - Hoe zou je het experiment kunnen opzetten?
 - Hoe kan je alle toevalsfactoren uitsluiten?
 - ...
- Voer experiment uit en besluit zelf.

Hypothese

- Wat zal er gebeuren als soep 9 dagen in de ketel blijft staan op het aanrecht terwijl de familie op vakantie is in augustus?
 - Maak een hypothese.
 - Test de hypothese.

Stijl

- Effectieve methodieken
 - Evidence based?
 - Evidence informed.
- Ja, als de leerkracht dit doet vanuit de juiste stijl
 - Procesdenken

Ervaringsgerichte leerkrachtstijl

- **Gevoelig voor beleving van kinderen**
 - Kind respecteren en aanvaarden zoals het is
- **Stimulerend tussenkomsten op juiste moment**
 - Interactie/samenwerken bevorderen
 - Communicatie bevorderen
 - Denken bevorderen
- **Autonomie verlenen** afgestemd op het kind

“Niet vanuit je eigen kader!”

Toen ik eens zo’n kleine deugniet kuste en knuffelde, vroeg ik hem zijn leven te beteren.

Hij begon te huilen en onder tranen zei hij vertwijfeld:

“Mevrouw, is het soms mijn schuld dat u juist niet van kwajongens houdt, maar wel van doetjes? Vraagt u zo’n doetje maar eens om een kwajongen te worden, dan zal het u ook niet gehoorzamen.”

(Janusz Korzcak)

Niet oppervlakkig “kijken”

De juf is erg tevreden over de stage van de student en dan kom Sofie naar haar en zegt

“ De stagiair was toch niet echt goed, hé.
Het is maar goed dat dit nu gedaan is!”

Wat zegt dit kind?

“Juf, ik heb *jou* graag!”

“Na de diagnose valt de
vanzelfsprekendheid van de
ontwikkeling van het kind weg en
vernauwt het zicht zich enigszins tot de
koker van de diagnose.”

Dr. Martine Delfos, 2010

Perspectief nemen naar de basisbehoeften (ZDT)

Wat wil dit kind? Wat motiveert dit kind?
(Conatief PN - autonomie)

Wat denkt dit kind? Wat heeft dit kind nodig? Wat
kan dit kind? (Cognitief PN – competentie)

Wat voelt dit kind? Hoe ervaart dit kind deze
situatie? (Affectief PN -
relatie/ondersteuning/stimulering)

Vanuit het kind

Terwijl zij op een ochtend de poppenkast gereed maakt en de kinderen zich daaromheen scharen, hoort ze ineens uit de mond van Ferrie, een van haar vierjarigen:

“vuil, vies rotwif”.

Iedereen schrikt en wacht af.

De juf loopt naar Ferrie en vraagt:

“Ferrie, wat is er?”.

“M’n zussie zit niet goed”.

“Nou”, zegt de juf, “dan geven wij je zussie toch een andere plaats”.

Kind: “Juf, mijn tekening is gereed.”

Juf: “Ik zie nog heel wat wit op die tekening, teken er nog maar een beetje bij, want het is nog niet klaar!”

Preventief is echte aandacht
voor het **totale kind**

Elk kind heeft groeipotentieel!

Op juiste moment het juiste doen!

DE STIP

Zeker, de honderd is er. Loris Malaguzzi

Het kind
bestaat uit honderd.

Het kind heeft
honderd talen,
honderd handen,
honderd gedachten,
honderd manieren van
denken, spelen en praten.

cento sempre cento modi di ascoltare

Honderd alsmäär honderd
manieren van luisteren
verbazen, liefhebben;
honderd vreugdes
om te zingen en te begrijpen;
honderd werelden
om te ontdekken;
honderd werelden
om uit te vinden;
honderd werelden
om te dromen.

Il bambino ha cento lingue (e poi cento cento cento)

Het kind heeft
honderd talen
(en nog eens
honderd honderd honderd)
maar ze stelen er
negenennegentig.

De school en de cultuur
scheiden het hoofd
van het lichaam.

Ze zeggen hem:
te denken zonder handen,
te doen zonder hoofd,
te luisteren en niet te praten,
te begrijpen zonder vreugde,
lief te hebben en zich te
verbazen alleen met Pasen
en met Kerstmis.

Gli dicono: che il gioco e il lavoro la realtà e la fantasia

Ze zeggen hem:
dat spel en werk,
realiteit en fantasie,
wetenschap en verbeelding,
hemel en aarde,
verstand en droom,
dingen zijn die niet bij elkaar horen.
Kortom, ze zeggen hem
dat de honderd er niet is.

Het kind zegt:

**“Zeker, de honderd
is er wel!”**

LUDO.HEYLEN@PPW.KULEUVEN.BE